

Μια κοινωνία στα πρόθυρα της έκρηξης

Η έρευνα της VPRC του Σεπτεμβρίου 2012 δείχνει μια εικόνα ζοφερή για την ελληνική κοινωνία. Δείκτες φτώχειας σε ασταμάτητη άνοδο, ανεργία στα ύψη, ραγδαία επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης, ανύπαρκτες προσδοκίες για μια αλλαγή του κλίματος. Η αποδοκιμασία της πολιτικής επέστρεψε στα επίπεδα της αρχής του έτους, με τη διαφαινόμενη ή δηλούμενη «αποχή, λευκή και άκυρη» ψήφο να ξαναπαίρνει τη δημοσκοπική ανηφόρα.

Στο πολιτικό επίπεδο οι εξελίξεις είναι συνεχείς. Περίοδος χάριτος για την Κυβέρνηση δεν υφίσταται, όπως άλλωστε αναμενόταν, με το δείκτη ικανοποίησης να είναι μόλις στο 12%. Είναι γεγονός ότι οι αλλαγές στο κομματικό σύστημα εξακολουθούν να είναι συνεχείς. Το ΠΑΣΟΚ συρρικνώνεται διαρκώς και τίποτα δεν δείχνει ότι μπορεί να σταματήσει την καθοδική του πορεία. Η ίδια η δομή της ψήφου του στις εκλογές του Ιουνίου προΐδεάζει για μια δραματική πτώση. Ο άλλος εταίρος της συγκυβέρνησης, η ΔΗΜΑΡ, βρίσκεται ήδη σε φάση ανεπίστρεπτης συρρίκνωσης.

Η αποδοκιμασία της κυβερνητικής πολιτικής έχει σε πρώτο χρόνο θύματα τα δύο «κεντροαριστερά» κόμματα. Αντίθετα, η αποδοκιμασία της ΝΔ δεν έχει ακόμα λάβει «ανοικτές» διαστάσεις. Ωστόσο, η αλλαγή στην πολιτική και κομματική γεωγραφία της «Δεξιάς» παράταξης είναι μεγάλη. Η άνοδος της φασιστικής Χρυσής Αυγής, σε ένα τεταμένο κοινωνικό κλίμα, κινδυνεύει να καταστήσει παρελθόν τη φιλελεύθερη Δεξιά και κεντροδεξιά, στρέφοντας την ατζέντα σε ολοκληρωτικές απόψεις.

Η διαφαινόμενη πόλωση μεταξύ «Αριστεράς» και «Δεξιάς» φαίνεται ότι θα κυριαρχήσει το επόμενο διάστημα στην πολιτική σκηνή. Ο ΣΥΡΙΖΑ εξακολουθεί να ενισχύεται, ενισχυμένο επίσης παρουσιάζεται και το ΚΚΕ, ενώ η κοινωνική διάσπαση του χώρου της Δεξιάς με την αποκόλληση ενός μέρους της λαϊκής Δεξιάς όπως εκφράζεται από τους Ανεξάρτητους Έλληνες είναι διαρκής. Η αντιμνημονιακή λαϊκή ψήφος φαίνεται ότι θα κρίνει τις επόμενες εκλογές, όποτε γίνουν, και θα διαμορφώσει ένα ολοσχερώς διαφορετικό πολιτικό και κομματικό σύστημα.